

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาล
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

พ.ศ. ๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาล
อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาล
เรื่อง ประกาศใช้ข้อบัญญัติ เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๗

ตามที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาล มีมติให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาล เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๗ ในคราวการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาล สมัยสามัญ สมัยแรกของปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ และนายอำเภอกุสุมาลย์เห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาล ประกาศใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาล เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๗ แล้วนั้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบมาตรา ๒๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาล จึงประกาศใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาล เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๗ ทั้งนี้ให้ใช้ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาล โดยให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๗ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายอ่อนสา มั่นทอง)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาล

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาล
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร
พ.ศ. ๒๕๖๗

.....

หลักการ

รัฐบาลมีนโยบายในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม โดยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษจากน้ำเสีย ซึ่งให้ความสำคัญกับการจัดการระบบบำบัดน้ำเสียในครัวเรือนและชุมชน และเป็นการช่วยลดปริมาณน้ำเสีย และเป็นการปรับปรุงคุณภาพน้ำให้ดีขึ้น โดยการจัดการระบบน้ำเสียในอาคารเป็นการแก้ไขปัญหาที่ต้นทางและ เป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาคุณภาพของน้ำ ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเกี่ยวกับการบำบัดน้ำเสียในอาคารและครัวเรือนพิจารณาออกข้อบัญญัติเพื่อบังคับใช้กับผู้ที่จะปลูกสร้างอาคาร ให้ติดตั้งบ่อดักไขมัน

เหตุผล

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการติดตั้งบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสียในอาคารมีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน เป็นการป้องกันรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมและเป็นการช่วยลดปริมาณน้ำเสียตลอดจนเป็นการปรับปรุงคุณภาพน้ำให้ดีขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาลจึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบ มาตรา ๒๐(๓) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ ออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาล เรื่อง “การติดตั้งบ่อดัก ไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๗ ” และบังคับใช้ในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาลต่อไป

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาล
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๗

.....

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาล เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบมาตรา ๒๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาล โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาล และนายอำเภอกุสุมาลย์ จึงออกข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาล เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๗”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาลโดยให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ องค์การบริหารส่วนตำบลหรือข้อบังคับ กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน ร้านค้า ร้านอาหาร สำนักงานหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอาศัยหรือใช้สอยได้

“บ่อดักไขมัน” หมายความว่า สิ่งที่ใช้แยกน้ำมันและไขมันออกจากน้ำซึ่งผ่านการใช้แล้ว

“การระบายน้ำ” หมายความว่า การผิวน้ำ การปล่อยน้ำ การเทน้ำ การสาदनน้ำ หรือการ กระทำอื่นใดที่เป็นการถ่ายเทน้ำ

“แหล่งระบายน้ำ” หมายความว่า ทางหรือท่อระบายน้ำ ลำกระโดง ลำราง คู คลอง แม่น้ำ ทะเล และแหล่งน้ำสาธารณะ แหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่เป็นของเอกชน ซึ่งมีทางเชื่อมต่อหรือสามารถไหลไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติได้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาล

ข้อ ๕ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่อาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำและยังไม่มีกฎหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น

ข้อ ๖ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ ติดตั้งบ่อดักไขมันตามมาตรฐานที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการปลูกสร้างใหม่ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันสำหรับอาคารนั้นให้แล้วเสร็จก่อนเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอย และหากอาคารใดอยู่ระหว่างการปลูกสร้างใหม่ในวันที่ข้อบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ก็ให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันตามข้อบัญญัตินี้เช่นเดียวกัน

ข้อ ๗ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ เก็บขน น้ำมันหรือไขมันไปกำจัดและซ่อมแซมบำรุงรักษาบ่อดักให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตามปกติอยู่เสมอ

ข้อ ๘ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบัญญัตินี้ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๙ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๑๐ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจเว้นการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ตามความจำเป็นโดยพิจารณาถึงสภาพ ลักษณะหรือการใช้ประโยชน์ของอาคาร หรือสภาพของพื้นที่ เช่น พื้นที่บนภูเขา พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ในชนบท

ข้อ ๑๑ ให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาลรักษาการตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการเป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๗ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(ลงชื่อ)

(นายอ่อนสา มั่นทอง)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาล

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(นายปรีชา มณีสร้อย)

นายอำเภอกุสุมาลย์

ข้อกำหนดและวิธีการติดตั้งบ่อดักไขมัน
ตามข้อ ๖ ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไพศาล
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๗

บ่อดักไขมันสามารถก่อสร้างได้หลายแบบ เช่น

๑. บ่อดักไขมันแบบใช้วงขอบของซีเมนต์
๒. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่
๓. บ่อดักไขมันอย่างง่าย
๔. บ่อดักไขมันแบบสำเร็จ

การติดตั้งขึ้นอยู่กับความเหมาะสม โดยคิดจากปริมาณน้ำเสียที่เกิดจากครัว ห้องน้ำ ลานซักล้าง และสภาพของพื้นที่ที่จะทำการก่อสร้าง

วิธีการก่อสร้างบ่อดักไขมัน

๑. บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

๑.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

๑.๑.๑ ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

๑.๑.๒ ทรายหยาบและทรายละเอียด

๑.๑.๓ เหล็กเส้นกลม RB ขนาด $\varnothing$ ๙ มม.

๑.๑.๔ วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป (ในท้องตลาดมีจำหน่ายโดยทั่วไป)

- มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๐.๘๐ ม. สูง ๐.๓๐ - ๐.๔๐ ม.
- มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๑.๐๐ ม. สูง ๐.๓๕ - ๐.๔๐ ม.
- มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๐.๘๐ ม. สูง ๐.๔๐ - ๐.๔๕ ม.

๑.๑.๕ ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ท่อเข้า ขนาด $\varnothing$ ๗๕ มม. หรือตามรูปแบบ หรือขนาดใหญ่กว่าท่อน้ำออก ขนาด $\varnothing$ ๑๐๐ มม. หรือตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก. ๑๗-๒๕๓๒)

๑.๒ วิธีการก่อสร้าง
๑.๒.๑ ขุดดินลึกลงไป โดยดูระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียเข้ามาท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมัน โดยขุดหลุมให้มีเส้นผ่าศูนย์กลางของหลุมใหญ่กว่าขนาดของวงขอบซีเมนต์ สำเร็จรูปประมาณ ๕๐ ซม. โดยรอบหรือพอสมควร เมื่อขุดได้ระดับแล้วให้ดูว่าดินที่ก้นหลุมมีความแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อดักได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการดังนี้

๑) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่จะรับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่ทรายหยาบก้นหลุม บดอัดแน่นความหนาประมาณ ๑๐ ซม. ได้เลย

๒) กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็มขนาด $\varnothing$ ๔ - ๘ นิ้ว ยาว ๓.๐๐ - ๖.๐๐ ม. ใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา ๑๐ ซม. ให้เสาเข็มพันทรายรองพื้นขึ้นมา ประมาณ ๒ - ๓ ซม.

๑.๒.๒ ผูกเหล็กเส้นกลม ขนาด $\varnothing$ ๙ มม. เป็นตะแกรงวงกลม ระยะห่าง ๒๐ x ๒๐ ซม.

๑.๒.๓ เทคอนกรีต อัตราส่วน ๑:๒:๔ หนา ๑๐ ซม. โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มท่อหัวเสาเข็ม ประมาณ ๒ - ๓ ซม.

๑.๒.๔ นำวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป มาวางที่คอนกรีตกันหลุมที่เตรียมไว้ โดยตั้งวงของซีเมนต์ เป็นแบบปิดกันก็ให้วางได้เลย แต่ถ้าเป็นวงขอบซีเมนต์ฯ ธรรมดา เมื่อวางแล้วให้ทำการยาแนวด้วยปูนทราย ที่กันวงขอบซีเมนต์เพื่อป้องกันการรั่วซึม จากนั้นเอาวงของซีเมนต์วางซ้อนทับตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้แล้ว ยาแนวรอบต่อตามรูปแบบ โดยอัตราส่วนผสมปูนทรายยาแนว ปูน:ทราย เท่ากับ ๑:๑ พร้อมทั้งทำการเจาะ ต่อระบายน้ำตามรูปแบบกลบฝังดินโดยรอบตัวบ่อให้แน่นแล้วปิดฝาปูนทองตลาด

๑.๒.๕ การต่อน้ำเข้า และน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อน้ำทั้งที่ออกจากจุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่นๆ ที่มีไขมันเกาะติดโดยใช้ท่อ PVC ขนาด ๘.๕ ขนาดขึ้นอยู่กับ รูปแบบหรือความเหมาะสมแต่ขนาดของท่อต้องไม่เล็กกว่าท่อเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งให้ต่อด้วยท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ขนาด หรือใหญ่กว่า โดยให้ต่อน้ำที่ออกจากบ่อดักไขมันไปลงแหล่งน้ำสาธารณะ หรือรางน้ำ คู คลอง ตาม พื้นที่นั้นๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำเพื่อให้น้ำมีการระบายออกจากตัวบ่อดักไขมันได้ดี

๒. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

๒.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

๒.๑.๑ ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

๒.๑.๒ ทรายหยาบ

๒.๑.๓ เหล็กเส้นกลม RB ขนาด ๑ ๙ มม.

๒.๑.๔ ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ท่อเข้า ขนาด ๑ ๗๕ มม. หรือตามรูปแบบหรือขนาดใหญ่กว่าท่อ น้ำออก ขนาด ๑ ๑๐๐ มม. หรือตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก. ๑๗-๒๕๓๒) ๒.๒ วิธีการก่อสร้าง

๒.๒.๑ ขุดดินลึกลงไปโดยดูระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียมาเข้าท่อน้ำบ่อดักไขมัน โดยขุดให้มีความกว้างโดยรอบขนาดของบ่อ คสล. ประมาณ ๐.๘๐ - ๑.๐๐ ม. หรือตามความเหมาะสมของ สภาพพื้นที่ เมื่อขุดได้ระดับความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เมื่อขุดได้ระดับแล้ว คว่ำดินกันหลุมมีความหนาแน่น พอที่จะรับน้ำหนักบ่อดักไขมัน คสล. ได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่จะรับน้ำหนักได้ให้ทำการใส่ทรายหยาบ กันหลุมบดอัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ ซม. ได้เลย

๒) กรณีมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็ม (ขนาดของเสาเข็ม ให้เป็นไปตามหลักทางด้านวิศวกรรมโยธา) แล้วใส่ทรายรองพื้นที่อัดแน่น ความหนา ๑๐ ซม. ให้หัวเสาเข็ม พ้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒ - ๓ ซม. ได้เลย

๒.๒.๒ ผูกเหล็กเส้นกลม ขนาด ๑ ๙ มม. ฐานและโครงสร้างของตัวบ่อดักไขมัน ๒.๒.๓ เทคอนกรีต อัตราส่วน ๑:๒:๔ ที่ฐานพื้นบ่อดักไขมันก่อน โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มหัว เสาเข็ม พื้นขึ้นมาประมาณ ๒ - ๓ ซม.

๒.๒.๔ ประกอบแบบต้องใช้ไม้แบบที่มีผิวเรียบไม่บิดงอ แล้วยึดค้ำยันแบบให้แน่นหนาป้องกันการไม่ให้ไม้แบบระเบิดหรือโก่งงอเสียรูป จากนั้นให้ทำการเอาน้ำสะอาดรดไม้แบบให้ทั่วจึงทำการเทคอนกรีต อัตราส่วน ๑:๒:๔ ลงไปในไม้แบบโครงสร้างและให้ทำการกระทุ้งคอนกรีตไปด้วย เพื่อไม่ให้คอนกรีตนั้นเป็นฟองอากาศเพราะจะมีการรั่วซึมได้

๒.๒.๕ การถอดไม้แบบ ให้ทำการถอดไม้แบบได้หลังจากเทคอนกรีต ประมาณ ๓ - ๕ วัน แล้วให้ตรวจสอบดูรอยรั่วหรือไม่ ถ้ามีให้ทำการอุดทันที

๒.๒.๖ การต่อน้ำเข้าและน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อน้ำทิ้งที่ออกจากจุดปรุงอาหาร หรือจุดล้างจานหรือภาชนะอื่นๆ แต่ต้องไม่มีขนาดเล็กกว่าของเดิมที่ออกมาส่วนน้ำทิ้งให้ต่อน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อดักไขมันไปลงแหล่งระบายน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ คู คลอง ตามพื้นที่นั้นๆ โดยไม่ให้ปากท่อ ที่ออกมาจมอยู่ในน้ำเพื่อให้การระบายน้ำทิ้งที่ออกมาจากบ่อดักไขมันได้ดี

รายละเอียดบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย

บ่อดักไขมันเป็นอุปกรณ์สำหรับแยกไขมันไม่ให้ไหลปนไปกับน้ำทิ้ง และช่วยดักเศษอาหาร ด้วยในตัวโดยตัวบ่อบางได้ ๒ ส่วน ซึ่งเชื่อมต่อกัน ในส่วนที่ ๑ จะมีตะแกรงดักขยะซึ่งใช้ในการดักเศษอาหาร ตะแกรงนี้สามารถแยกออกมาได้ เพื่อให้ซากเศษอาหารทิ้งและทำความสะอาดได้ ส่วนน้ำจะไหลผ่านตะแกรง ลอดแผ่นกันเข้าสู่ส่วนที่ ๒ ซึ่งจะทำหน้าที่ดักไขมัน คือ จะขังน้ำเสียไว้ระยะหนึ่ง เพื่อได้ไขมันและน้ำมันที่ปะปน อยู่ในน้ำลอยขึ้นมาบนผิวน้ำซึ่งเมื่อสะสมจนมีปริมาณมากก็สามารถตักออกไปทิ้งได้ ส่วนน้ำที่ถูกแยกเอาไขมัน ออกก็จะไหลออกทางช่องระบายน้ำต่อไป

รูปแบบบ่อดักไขมัน มี ๔ รูปแบบ แบ่งตามความเหมาะสมได้ดังนี้

๑. บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์การติดตั้งใช้งานเหมาะสมกับบ้านเรือนทั่วไปและสถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก โดยประยุกต์ใช้วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปมาทำเป็นบ่อดักไขมันได้ การติดตั้งฝังไว้บน พื้นดินหรือใต้ดินและเก็บกักน้ำเสียได้น้อย ๖ ซม.

๒. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่การติดตั้งใช้งานเหมาะสมสำหรับสถานที่ประกอบการขนาดใหญ่ เช่น ตลาด โรงแรม เป็นต้น การติดตั้งโดยสร้างบ่อดักไขมันบนพื้นที่และสถานกักเก็บน้ำเสียอย่างน้อย ๖ ซม.

๓. บ่อดักไขมันอย่างง่าย เป็นถักดักไขมันแบบภูมิปัญญาชาวบ้านที่ประดิษฐ์ใช้ได้เองในครัวเรือน โดยใช้วัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่น ตัวอย่างถักดักไขมันอย่างง่าย ได้แก่ ถักดักไขมันแบบน้ำถังมา ประยุกต์ใช้ เป็นถักดักไขมันอย่างง่ายและประหยัดใช้กับบ้านเรือน

๔. บ่อดักไขมันแบบสำเร็จ เป็นถักทำจากไฟเบอร์กลาส มีน้ำหนักเบาสะดวกในการ เคลื่อนย้ายและติดตั้งมากกว่าแบบสร้างเอง เนื่องจากตั้งถักมีอุปกรณ์ต่าง ๆ พร้อมใช้งานเรียบร้อยแล้ว เพียงแค่ ทำการติดตั้งเข้ากับท่อน้ำทิ้งจากตัวบ้านก็สามารถใช้งานได้ทันทีขั้นตอนการติดตั้ง

การใช้งานและการดูแลรักษา

๑. ต้องติดตั้งตะแกรงดักขยะก่อนเข้าบ่อดักไขมัน
๒. ต้องไม่ทะลวงหรือแทงผลักให้เศษขยะไหลผ่านตะแกรงเข้าไปในบ่อดักไขมัน
๓. ต้องไม่เอาตะแกรงดักขยะออกไม่ว่าจะชั่วคราวหรือถาวร
๔. ต้องหมั่นคอยขยะที่ติดกรองไว้ได้หน้าตะแกรงออกสม่ำเสมอ
๕. ห้ามเอาน้ำจากส่วนอื่นๆ เช่น น้ำล้างมือ น้ำอาบ น้ำซัก น้ำฝน ฯลฯ เข้ามาในบ่อดักไขมัน
๖. ต้องหมั่นดักน้ำไขมันออกจากบ่อดักไขมันอย่างน้อยทุกสัปดาห์ น้ำไขมันที่ดักได้ใส่ภาชนะปิดมิดชิดและรวมไปกับขยะมูลฝอยเพื่อให้รถขยะนำไปกำจัดต่อไป
๗. หมั่นตรวจดูท่อระบายน้ำที่รับน้ำจากบ่อดักไขมัน หากมีไขมันอยู่เป็นก้อนหรือคราบต้องทำตามข้อ ๖ ถูขึ้นมากกว่าเดิม